

**КОРОСТИШІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
м.Коростишів**

Р І Ш Е Н Н Я

29.06.2021 № 219

Про проект Програми розвитку та підтримки сільського господарства Коростишівської громади на період до 2023 року

Заслухавши інформацію «Про проект Програми розвитку та підтримки сільського господарства Коростишівської громади на період до 2023 року», та керуючись пп. 1 п. «а» ч. 1 ст. 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет міської ради

ВИРІШИВ:

1. Погодити проект Програми розвитку та підтримки сільського господарства Коростишівської громади на період до 2023 року.
2. Винести на розгляд та затвердження сесії міської ради проект Програми розвитку та підтримки сільського господарства Коростишівської громади на період до 2023 року, що додається.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Мілюхіна В.В.

Міський голова

I.M.Koxan

Володимир Демченко
Мілюхін В.В.
Григоруканський О.Г.

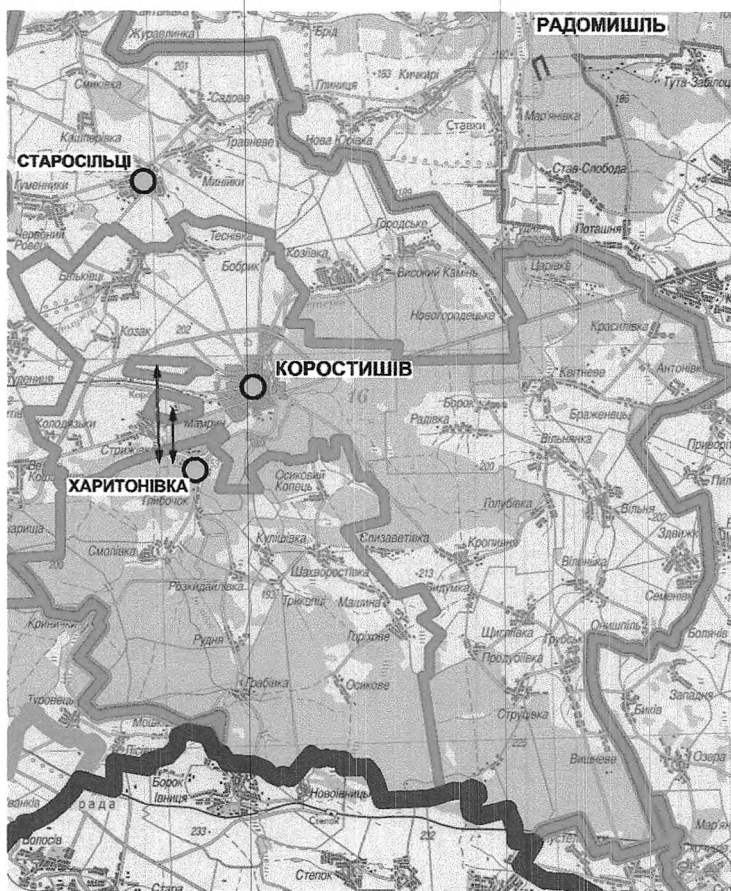
**ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ ТА ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА КОРОСТИШІВСЬКОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2023 РОКУ**

ПАСПОРТ

1. Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Коростишівської міської ради
2. Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки», рішення обласної ради від 18.12.2019 «Про затвердження Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року та Плану заходів на 2021-2023 роки з її реалізації», рішення обласної ради від 24.12.2020 «Про Програму розвитку агропромислового комплексу Житомирської області на 2021-2027 роки», рішення міської ради від 20.08.2019 «Про затвердження Стратегії розвитку Коростишівської міської об'єднаної територіальної громади на період до 2027 року»
3. Розробники програми	Заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Мілюхін В.В.
4. Відповідальні виконавці Програми	Виконавчий комітет Коростишівської міської ради
5. Учасники програми	Сільськогосподарські підприємства – представники малого та середнього бізнесу, фермерські, особисті селянські господарства, підприємці, громадські організації, мешканці населених пунктів Коростишівської міської ради
6. Термін реалізації програми	2021-2023 роки
7. Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Державний бюджет, обласний бюджет, власні ресурси територіальної громади, інші джерела фінансування, в т. ч. ресурси цільових, бюджетних центральних програм органів виконавчої влади, ресурси інвесторів, власні кошти, зареєстрованих в громаді суб'єктів господарювання

Програма розвитку та підтримки сільського господарства Коростишівської громади на період до 2027 року (надалі – Програма) спрямована на реалізацію Стратегії розвитку Житомирської області до 2027 року та Плану заходів на 2021-2023 роки з її реалізації, Програми розвитку агропромислового комплексу Житомирської області на 2021-2027 роки, Стратегії розвитку Коростишівської міської об'єднаної територіальної громади на період до 2027 року, щорічних програм економічного та соціального розвитку.

Коростишівська територіальна громада розташована в південно-східній частині Житомирської області в зоні правобережного Полісся і належить до Придніпровської височини. ОТГ займає площу 426,7 кв. км., із населенням 30 490 мешканці, у тому числі в м. Коростишів – 25 тисяч. До складу Коростишівської громади входить 28 сільських населених пунктів.

Територія громади витягнута з північного заходу на південний схід до Брусилівського району Житомирської області, завдовжки 32 кілометри. Громада розташована в межах Поліської низовини. Поверхня – низовинна плоска, моренно-зандрова рівнина, характерні лесові «острови», останці кристалічних порід. У відповідності з фізико-географічним районуванням територія входить до Коростишівського природного району Житомирського Полісся, Східно-Житомирська моренна підобласть. Для нього характерні рівнинний рельєф, високий рівень ґрунтових вод, додатковий баланс вологи.

Клімат району атлантико-континентальний, що характеризується теплим літом і м'якою, з частими відлигами, зимою. Найхолодніший місяць –

січень, середня t січня – $-5,7^{\circ}\text{C}$. Найтепліший місяць – липень, пересічна t липня $+19,4^{\circ}\text{C}$. Річна кількість опадів становить 533 мм на рік. Максимальна кількість опадів 80 мм випадає в червні, мінімальна 26-27 мм у січні та лютому.

Територія громади належить до вологої, помірно теплої агрокліматичної зони. В теплу пору року (квітень – жовтень) переважають північно-західні – 19%; західні – 17% вітри; в холодну – південно-східні – 17%.

Середня дата приходу морозу 7.X, середня дата остаточного морозу – 26.IV. Середня тривалість безморозного періоду – 163 дні. Глибина промерзання ґрунту – 1,0 м. Сніговий покрив невеликий і нестійкий. Максимальна висота його – 15-20 см у лютому.

Кількість днів зі сніговим покривом – 100. Теплі зими характеризуються частими туманами. Температурний режим протягом року характеризується плавною зміною температури як у бік підвищення, так і в бік пониження.

Інфільтрації атмосферних опадів сприяє геологічна будова району: на значній частині території розвинуті піщано-глинисті проникливі водно-льодовикові відклади.

Характерною особливістю клімату є велика кількість (50-60%) похмурих днів у році, що позитивно впливає на інформацію атмосферних опадів.

Випаровування з водної поверхні для року з максимальним випаровуванням – 680 мм, середнім – 580 мм і мінімальним – 450 мм.

Ґрунти – переважають дерново-підзолисті, гідроморфні ґрунти на піщаних та супіскових підстеляючих породах. Малогумусні, чорноземні, піщані та торфво-болотні.

Рослинність Коростишівської громади – 25% площ усієї території займають ліси. Ліс, в здебільшого, представлений сосною. Також ростуть береза, дуб, осина, рідше граб.

У галузевій структурі сільського господарства рослинництво становить 50,3%, тваринництво 38%.

Основні сільськогосподарські підприємства, які здійснюють діяльність у галузі рослинництва ТОВ «Коростишівземінвест», ТОВ «Новий шлях», ТОВ «Плай Плюс», ТОВ «МС - Агро», ТОВ «БМ – Агро», ТОВ «ДМ – Агро», ТОВ «МП Біопродукт», ТОВ «АСТ», ТОВ «Агрохолдинг Хортиця», СТОВ «Племзавод Коростишівський», ПП «Полісся», СФГ «Здвиж», СФГ «Сузір'я», ФГ «Тетяна Петраківська».

Основні сільськогосподарські підприємства, які здійснюють діяльність у галузі тваринництва: СТОВ «Племзавод Коростишівський».

Основною проблемою сільських територій громади є низький рівень інвестицій, старіння населення, демографічний спад, міграція.

Метою програми є:

- створення умов для зміцнення потенціалу громади на основі ефективного функціонування реального сектору економіки та розвитку підприємництва ;
- забезпечення ефективного використання земельних ресурсів;
- створення умов для економічного зростання шляхом сприяння залученню інвестицій та впровадженню підприємствами інноваційних і інвестиційних проєктів, спрямованих на виробництво конкурентоспроможної продукції із застосуванням ресурсозберігаючих технологій;
- підвищення ефективності фінансово-бюджетної політики, зміцнення та збільшення дохідної частини бюджету, оптимізації раціонального використання бюджетних коштів;
- підвищення рівня добробуту населення, збереження історико-культурної спадщини, співпрацю між громадськістю, бізнесом і владою, покращення екологічної безпеки території громади.

Основні пріоритетні напрями Програми:

Напря́м 1. Підвищення конкурентоздатності малого та середнього аграрного бізнесу:

- Галузь тваринництва.
- Галузь рослинництва.

Напря́м 2. Підвищення доданої вартості в аграрній сфері:

- Розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.
- Підтримка сільськогосподарської дорадчої діяльності.
- Підтримка інвестиційної діяльності шляхом участі у виставкових заходах та поширенні передового досвіду аграрних підприємств, фермерських господарств, підприємців, що працюють на території ОТГ, просування місцевих продуктів, кращих практик розвитку сільських населених пунктів.

Напрямок 1 Підвищення конкурентоздатності малого та середнього аграрного бізнесу.

Малі сільськогосподарські виробники виробляють переважну частину картоплі, фруктів, овочів, молока. Вони охоплюють більшість населення, зайнятого у сільському господарстві. Більшість малих сільськогосподарських виробників здійснюють комерційну діяльність, реалізуючи власно вироблену продукцію переважно на локальних (місцевих) ринках, решта – ведуть натуральне та напівнатуральне виробництво. Але не зважаючи на той факт, що малі виробники істотно впливають на якість життя у сільській місцевості, вони майже не отримують державної підтримки на розвиток виробництва, підвищення їх конкурентоспроможності. Їх доходи не є стабільними і вони практично не долучені до процесів модернізації та диверсифікації діяльності.

Головним завданням реалізації даного напрямку Програми є розроблення механізмів підтримки малих виробників сільськогосподарської продукції для сприяння їх конкурентоздатності, доходності, що в кінцевому підсумку призведе до збільшення надходжень до бюджету громади.

Тваринництво.

Відшкодування витрат сімейним фермам, ОСГ та фермерським господарствам по вирощуванню ВРХ, кіз, овець, хутрових тварин, які пов'язані із селекційно-племінною роботою, ветеринарним обслуговуванням та придбанням обладнання, створення сільськогосподарського кооперативу (СОК) з пунктами прийому молока для спільного використання техніки та обладнання.

Завдання:

- Заохотити власників ОСГ, фермерських господарств (селянських фермерських господарств) до збереження та нарощення існуючого поголів'я худоби;
- Підвищити необхідний рівень продуктивності тварин;
- Покращити якість виробленої сільськогосподарської продукції;

Заходи:

1. Відшкодування витрат на проведення штучного осіменіння телиць та корів в сімейних фермах, ОСГ, фермерських (селянських фермерських) господарствах, які утримують від 3 голів, шляхом повернення коштів у розмірі 100% вартості послуг та відшкодування вартості витрат на придбання вакцини для ветеринарного обслуговування хутрових тварин для виробників сільськогосподарської продукції, що утримують від 100 голів хутрових звірів.

2. Проведення виплати в розмірі 3000 грн. за кожен голову приросту поголів'я корів молочного напрямку продуктивності станом на 1 жовтня поточного року в порівнянні

з 1 жовтня минулого року та за закуплені племінні корови, нетелі, телички молочного напрямку продуктивності у розмірі 5000 грн. за кожну наявну закуплену голову.

3. Відшкодування вартості доїльного обладнання та обладнання для переробки, зберігання молока, обладнання для заготівлі і переробки кормів ОСГ, фермерським (селянським фермерським) господарствам та сімейним фермам, які утримують від 6 до 20 корів та або від 10 голів кіз, овець шляхом компенсації витрат в розмірі 50% але не більше 30000 грн. на одне ОСГ, фермерське (селянське фермерське) господарство або сімейну ферму.

4. Проведення інформаційно-роз'яснювальної та навчальної роботи серед населення щодо прав та економічної вигоди членства в СОК. Створення та реєстрація сільсько-господарського обслуговуючого кооперативу. Закупівля техніки та обладнання. Будівництво сироварні для переробки молока зібраного у населення прилеглих сільських населених пунктів. Реконструкція (ремонт) інфраструктури прилеглої території. Організація повного циклу збирання, переробки молока та виробництва готової продукції. Налагодження ринку збуту готової продукції в навчальні заклади громади.

Результат:

- Стабілізація чисельності поголів'я корів та його нарощення в індивідуальному секторі та фермерських господарствах;
- Покращено генетичні якості сільськогосподарських тварин;
- Збільшено виробництво молока в господарствах населення та фермерських господарствах, підвищено продуктивності корів, а також покращено якість молока;
- Збільшено рівень доходів особистих селянських господарств, стимулювання підприємництва та здійснено вплив на підвищення конкурентоздатності виробників сільськогосподарської продукції малих форм господарювання.

Рослинництво.

Розвиток садівництва та ягідництва, підтримка розвитку особистих селянських господарств, ферм сімейного типу, які спеціалізуються на вирощуванні жита, гречки, картоплі

Завдання:

- Закладка нових та реконструкція старих садів сортами короткого циклу, що вступають у фазу плодоношення на 3-й, 4-й рік після садіння з метою ефективного використання земельних ресурсів в ОТГ;
- Збільшення обсягів виробництва та покращення якості плодоовочевої продукції для споживання місцевим населенням та населенням інших регіонів України.
- Підвищення доходів індивідуальних домогосподарств. Збільшення кількості зареєстрованих фермерських господарств сімейного типу.
- Покращення соціально-економічного середовища сільських територій. Забезпечення додаткових надходжень до місцевого бюджету від підприємницької діяльності населення.

Заходи:

1. Компенсація в розмірі 30% вартості витрат, що понесені на посадку плодово-ягідних насаджень та встановлення систем зрошення на площі не більш як 2 га в розмірах:
 - o за 1 га яблуневого або грушевого саду не більше 40 тис. грн.;
 - o за 1 га кісточкових не більше 15 тис. грн.;
 - o за 1 га ягідника не більше 20 тис. грн.;
 - o за 1 га встановлених систем зрошення не більше 10,0 тис. грн.
2. Компенсація 100% витрат при закладенні саду та ягідників на ділянках, що знаходяться у використанні загальноосвітніх, професійно-технічних, медичних, соціальних закладів, що знаходяться на балансі ОТГ.

3. Проведення навчальних семінарів. Надання консультацій та роз'яснень щодо реєстрації сімейних фермерських господарств для сільського населення громади. Надання фінансової, організаційно-методичної допомоги господарствам громади. Підтримка, координація діяльності та реклама результатів.

Результати:

- Збільшено валове виробництво плодів та ягід;
- Підвищено рівень якості вирощеної продукції;
- Створено додаткові робочі місця;
- Створення нових фермерських господарств сімейного типу, які спеціалізуються на вирощуванні жита, гречки, картоплі; підвищення рівня продуктивності праці особистих селянських господарств.

Напрямок 2. Підвищення доданої вартості в аграрній сфері:

Велика частина сільськогосподарської продукції в регіоні виробляється саме в особистих селянських і фермерських господарствах, які не мають постійно діючих каналів реалізації такої продукції. Тому, вирощена сільськогосподарська продукція, як правило, реалізується на стихійних ринках, через посередників, за цінами, що є нижче ринкових. Дуже часто така продукція внаслідок відсутності належного маркетингу взагалі залишається на полях або псується.

Традиційним засобом виживання дрібних виробників сільськогосподарської продукції є кооперація, яка надає вихід на цивілізовані ринки.

Але формування мережі сільськогосподарських кооперативів стримується через слабку матеріальну базу, відсутність кваліфікованих кадрів, недостатню обізнаність селян у перевагах кооперації та алгоритму створення та функціонування обслуговуючих кооперативів.

Вирішення питання щодо збуту продукції виробниками сільськогосподарської продукції малих форм господарювання можливе лише за умови фінансової підтримки створення і розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, як важливого чинника створення ланцюжків доданої вартості, покращення якості продукції і як наслідок підвищення їх конкурентоспроможності.

Розв'язання проблеми реалізації та переробки сільгосппродукції, що вирощена дрібними товаровиробниками, можливе лише за умови фінансової підтримки створення та розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, що є важливою соціально-економічною інституцією підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва, активного розвитку сільської місцевості та підвищення рівня і якості життя сільського населення.

Розвиток аграрного виробництва у представників малих форм господарювання значною мірою гальмується недостатнім рівнем економічної культури як сукупності знань, вмінь, навичок і досвіду ведення аграрного бізнесу. Більшість сільського населення перебуває осторонь перетворень в аграрному секторі, внаслідок чого вони не знаходять свого місця в сучасній системі аграрних відносин. Лише використовуючи сучасні знання, застосовуючи сучасні технології, техніку можна перетворити сільське господарство на вискоелективний сектор економіки. Дорогою до знань для селян є сільськогосподарське дорадництво. Беззаперечно також роль дорадництва у забезпеченні адаптації малого аграрного виробництва до санітарних і фітосанітарних вимог європейського законодавства, що зумовлено вступом України до СОТ та підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Напрямок підтримки сільськогосподарської дорадчої діяльності направлений на підписання всього комплексу завдань, пов'язаних з провадженням у виробництво досягнень науки і сучасних технологій, удосконалення методів і способів прибуткового господарювання суб'єктів аграрного виробництва, оновленням економічної культури сільського населення, зміцнення конкурентоспроможного людського капіталу в громаді.

Напрямок підтримки дорадництва ґрунтується на нормах ЗУ «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність».

Дуже важливим аспектом розвитку підприємництва є створення сприятливих умов для проведення та участі виробників сільськогосподарської продукції, що провадять діяльність на території ОСГ, у регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставкових заходах, що також сприятиме просуванню місцевих продуктів, а в кінцевому підсумку забезпеченню позитивного інвестиційного іміджу громади.

Завдання:

- Стимулювання процесів самоорганізації сільськогосподарських товаровиробників усіх форм власності на кооперативних принципах;
- Надання організаційної та інформаційної підтримки при створенні сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- Поліпшення матеріально-технічної бази сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- Інформаційно-дорадче забезпечення інноваційного розвитку агропромислового виробництва, стимулювання розвитку малого підприємництва в сільській місцевості як сільськогосподарського напрямку так і несільськогосподарського.
- Розвиток сільських територій та розв'язання соціальних проблем через підвищення рівня поінформованості сільського населення;
- Поширення передових практик суб'єктів господарювання, підвищення позитивного інвестиційного іміджу громади.

Заходи:

1. Організація інформаційно-роз'яснювальної роботи серед членів ОСГ, фермерських господарств та фізичних осіб – виробників сільськогосподарської продукції про конкурентні переваги провадження їх діяльності у складі сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
2. Забезпечення фінансування наданих в ОТГ соціально-спрямованих дорадчих послуг.
3. Організація місцевих виставкових заходів та фінансування участі громади у регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставкових заходах.

Результати:

- Підвищено рівень знань з основ кооперації та переваг функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в громаді;
- Створено та облаштовано сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, що підвищать рівень конкурентоздатності малих виробників сільськогосподарської продукції;
- Створено додаткові робочі місця;
- Підвищено рівень обізнаності жителів громади з питань впровадження сучасних сільськогосподарських технологій, агробізнесменеджменту та маркетингу, диверсифікації виробництва, несільськогосподарського підприємництва в тому числі сільського зеленого туризму;
- Надано допомогу ОСГ, фермерським господарствам щодо їх участі у виконанні державних та місцевих програмах розвитку АПК та сільських територій;
- Створено умови для залучення іноземних інвестицій, грантів, кредитних ресурсів в проекти розвитку малого аграрного бізнесу та розвитку сільських територій;
- Сприяння пристосуванню виробників сільськогосподарської продукції до умов СОТ, ЄС, інших міжнародних документів, пов'язаних з сільськогосподарським виробництвом та розвитком сільської місцевості;
- Збільшено надходження до бюджету ОТГ;
- Підвищено рівень організації презентаційної діяльності;
- Забезпечено сприяння розвитку зовнішніх економічних зв'язків суб'єктів господарювання ОТГ, просування місцевих продуктів, підвищено інвестиційну привабливість регіону.

Участь економічних факторів села (підприємців, фермерів, сільськогосподарських підприємств і також домогосподарств, що ведуть дрібне виробництво) у процесах громади має стати запобіжником до дисбалансу в розвитку Коростишівської територіальної громади. Це особливо важливо з огляду на наявну в громаді значну диспропорцію громади між кількістю міських жителів (проживають у центральній садибі) та сільськими мешканцями. Лише проактивна поведінка та згуртованість останніх дасть змогу громаді забезпечувати справедливий розподіл благ.

